

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.497/2013/4.szám

A Kúria a dr. Papp Gábor Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Sztanó Judit ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.1546/2010. szám alatt indított és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. március 14-én kelt 6.M.1546/2010/27. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.1546/2010/27. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 160.000 (százhatvanezer) forint együttes per- és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra a magyar állam javára 21.000 (huszonegyezer) forint elsőfokú bírósági és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az ...Munkaügyi Felügyelősége 2008. november 27-én a felperes B. téri éttermében munkaügyi ellenőrzést tartott, az ellenőrzés és az azt követően lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás eredményeként - a másodfokú hatóság által elrendelt megismételt eljárásban - 2010. március 11-én és 2010. március 17-én két határozatot hozott. Az első határozatban D. R. román és K. M. ukrán állampolgárok munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása miatt - a foglalkoztatásról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) 7. § (1)

bekezdése és a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről szóló 8/1999.(XI.10.) SzCsM rendelet (SzCsMr.) 2. § (1) bekezdése megsértése miatt, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7/A. §-a alkalmazásával - 1.104.000 forint Munkaerő-piaci Alapba történő befizetésre kötelezte a felperest. A második határozatban megállapította, hogy A. Z. román állampolgár engedélymentessége - a Bolgár Köztársaságnak és Romániának az Európai Unióhoz történő csatlakozását követően a Magyar Köztársaság által alkalmazandó, a munkavállalók szabad áramlására vonatkozó átmeneti szabályokról szóló 354/2006.(XII.23.) Korm. rendelet értelmében - fennállt, őt azonban a felperes írásba foglalt munkaszerződés és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 16. § (4) bekezdés a) pontjában előírt bejelentés nélkül foglalkoztatta, ezért az alperes a felperest - a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 76. § (1)-(2) bekezdései, az Art. 16. § (4) bekezdés a) pontja, és a Met. 7. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával - a bejelentési kötelezettség teljesítésére kötelezte és 150.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. A másodfokú szerv nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, miszerint a munkavállalókat munkaerő-kölcsönzés keretében a P. Kft.-vel kötött, munkaerő-kölcsönzésre irányuló szerződés alapján foglalkoztatta, ami miatt az engedélyek beszerzésére, illetve a bejelentésre sem ő, hanem a P. Kft. volt köteles. Ennek indokaként a másodfokú szerv egyrészt azt jelölte meg, hogy a tényállás megállapítása során a tanúk helyszíni ellenőrzéskor tett nyilatkozatait tekintette irányadónak, másrészt hivatkozott arra is, hogy a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó szerződés sem mentesíti a felperest a felelősség alól, mert munkavállalási engedéllyel foglalkoztatható külföldi állampolgár munkaerő-kölcsönzés keretében - az SzCsMr. 4. § (1) bekezdés e) pontja alapján - nem foglalkoztatható, így a felperes hivatkozása szerinti foglalkoztatás is engedély nélküli foglalkoztatásnak minősül.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a másodfokú határozatokat az elsőfokú határozatokra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, mert az alperes a Pp. 336/A. § (2) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére nem tudta bizonyítani, hogy a határozatok alapjául szolgáló tényállás valós, nevezetesen hogy a „felek között” munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó megállapodás nem jött létre.

A bíróság megállapította, hogy az alperes a tényállás megállapítása során kizárólag az ellenőrzésbe bevont munkavállalók tanúvallomásait vette figyelembe. A bíróság a közigazgatási eljárásban beszerzett bizonyítékokban (tanúvallomások, okiratok) fennálló ellentmondások tisztázása érdekében tanúként hallgatta meg

Ambrus Zsuzsannát, továbbá Ónodi Attilát (üzletvezető), Mecseki Attilát, E. Kovács Sándort (ügyvezetők) és Kocsisné Nagy Ildikót (pénzügyi előadó). Az okiratok és a tanúk egyező előadása alapján megállapította, hogy a külföldi munkavállalók foglalkoztatására a felperesnél „munkaerő közvetítőn”, a People Rent Kft-n keresztül került sor és rögzítette, hogy a bizonyítékokban felmerült - konkrétan meg nem jelölt - ellentmondások feloldása érdekében az alperes bizonyítási indítványt bírói felhívás ellenére sem terjesztett elő, amit a bíróság az alperes terhére értékelte. A bíróság nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, hogy a felperes által 2009. februárjában csatolt munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó okiratokra bizonyítást azért nem tudott lefolytatni, mert a kölcsönbeadó tanúként idézett alkalmazottja a közigazgatási eljárásban a hatóság előtt nem jelent meg és mert az időközben felszámolás alá került Kft. felszámolója nem tudott az érintett munkavállalókkal kapcsolatban semmilyen okiratot az alperes rendelkezésére bocsátani.

A bíróság kiemelte, hogy Ambrus Zsuzsanna és az üzletvezető egybehangzóan adták elő, hogy a munkába állás előtt közvetítő személy jelenlétében találkoztak, ahol - Ambrus Zsuzsanna által elismerten - az aláírását tartalmazó munkaszerződés „került felmutatásra”, továbbá hogy a két ügyvezető tanúvallomása is igazolta a munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatást. Kocsisné Nagy Ildikó az ellenőrzéskor tett nyilatkozatát, miszerint a szabálytalanul foglalkoztatott munkavállalók jelenléti ívet nem vezetnek, fix havi bért „telefonos létszám bemondás alapján” kapnak, a perben cáfolta, ezért a bíróság a tanú azon hivatkozása alapján, miszerint a munkaügyi ügyintézés nem tartozott a feladatkörébe, illetve az ellenőrzéskor ideges volt, a perben tett tanúvallomását tekintette irányadónak. A bíróság kitért arra is, hogy a munkavállalók munkára való beosztását (BoX beosztás) a tanúk - konkrétan nem ismertetett - nyilatkozatára tekintettel nem fogadta el bizonyítékként, valamint arra is, hogy a munkaerő-kölcsönzési szerződés érvénytelenségére vagy utóbb létrejött „mivoltára”, annak időtartamából nem lehetett következtetést levonni.

A bíróság ítéletében rögzítette azt is, hogy nem osztotta az alperes álláspontját, miszerint a külföldi munkavállalók munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatására az SzCsMr. 14. § (5) bekezdése alapján nincs lehetőség. Az ítéleti érvelés szerint a munkaügyi ellenőrzés - az Met. 3. § (1) bekezdés a)-b) pontja és (3) bekezdés a) pontja értelmében - a munkaviszony létesítéshez szükséges jognyilatkozatok alakszerűségével, a munkaviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettségek megtartásával kapcsolatban a kölcsönbe adóra terjed ki. A felperes felelőssége abban az esetben sem állapítható meg, ha a külföldiek munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatása engedély nélküli

foglalkoztatásnak minősül, mert - a Met. 3. § (1) bekezdése, 3. § (3) bekezdés b) pontja és az (1) bekezdés i) pontja alapján - a munkaügyi ellenőrzés szintén a kölcsönbe adóra terjed ki, amit az EBH 2006.1447. számú eseti döntés is alátámaszt. Mindezek miatt a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tartotta megállapíthatónak, hogy a munkavállalók munkáltatója a felperes volt, ami a határozatok hatályon kívül helyezését indokolta.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felülvizsgált közigazgatási határozatok „hatályában tartását”, továbbá a felperes költségeiben való marasztalását kérte. Az ítélet megalapozatlanságát a Pp. 339. § (1) bekezdésének megsértése, a tényállás helytelen megállapítása, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése, a Pp. 336/A. § (2) bekezdésének a bizonyítási teherre, valamint a Met. 3. § (1) bekezdés i) pontjában, (3) bekezdés a)-c) pontjaiban, 6. § (1) bekezdés d) pontjában, 7/A. § (1)-(2) bekezdéseiben és az SzCsMr. 4. § (1) bekezdésében, 17. § c) pont ca) alpontjában foglalt rendelkezéseknek a helytelen alkalmazása, illetve értelmezése miatt állította.

Érvelése szerint a bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a tényállás megállapítási és bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az SzCsMr. 4. § (1) bekezdése megsértése kapcsán hivatkozott a munkavállalási engedélyezési ügyekben eljáró másodfokú hatóság perben csatolt tájékoztatására, amely igazolta, hogy az ellenőrzéskor hatályos jogszabályok nem tették lehetővé az engedélymentességgel nem rendelkező külföldi munkavállalók munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatását. Mivel engedély a kölcsönzés keretében való foglalkoztatásra nem volt kiadható, a felperes kifogása a kimentésre sem volt alkalmas.

Az alperes - a BH 2009.340. számon közzétett eseti döntés felhívásával - állította, hogy a határozatokban foglalt, a munkavégzés közben „tettenért” és más munkavállalók ügydöntőnek tekintendő nyilatkozatain alapuló tényállás a valós. A munkavállalók az ellenőrzéskor nyilatkoztak arról, hogy a munkavégzésről a felperessel szóban kötöttek megállapodást, nyilatkoztak továbbá a munkavégzésről, a munkabér összegéről, a munkakörről, a munkahelyi vezető személyéről és arról is, hogy szabályszerű foglalkoztatásukra a munkavállalási engedély beszerzését követően került volna sor. Az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvet az étteremvezető is aláírta „a jegyzőkönyvet elolvasta, tartalmával szemben kifogást nem emelt, azt, mint a valósággal egyezőt helybenhagyóan aláírta” megjegyzés alatt, ahhoz észrevételt nem fűzött, valóságtartalmát nem vitatta, és tudomásul vette a három munkavállaló munkavégzéstől való eltiltásra vonatkozó felügyelői intézkedést. A munkavállalók munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatása az ellenőrzéskor fel sem merült,

arra a felperes képviselője csak az eljárás későbbi szakaszában, 2009. február 2-án hivatkozott. Az ekkor becsatolt, 2008. november 24. napjára keltezett, 2008. december 31-ig szóló munkaerő-kölcsönzési szerződéssel kapcsolatos kérdések tisztázása érdekében az alperes megkísérelt bizonyítást lefolytatni, a People Rent Kft. ügyvezetője azonban az idézésnek nem tett eleget és az érintett munkavállalókra vonatkozó okiratokat a Kft. felszámolója sem tudott az alperes rendelkezésére bocsátani.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a perben meghallgatott tanúk vallomása nem volt alkalmas a határozatokban megállapított tényállás helytálló voltának megcáfolására. Kocsisné Nagy Ildikó nem tudta érdemi indokát adni az ellenőrzéskor tett nyilatkozata megváltoztatásának és Ambrus Zsuzsanna sem tudta érdemben megindokolni, hogy korábbi nyilatkozatát miért változtatta meg teljesen. Ambrus Zsuzsanna szavahihetősége megkérdőjelezhető amiatt is, mert perbeli állítását, miszerint korábban nem állt a felperes alkalmazásában, cáfolja a NAV - jogsegély keretében beszerzett - adatszolgáltatása. Az adatszolgáltatás szerint Ambrus Zsuzsannát a felperes 2008. október 28-án munkavállalóként bejelentette, utóbb azonban, feltehetően azért, mert az ellenőrzés után a felperes már a munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatására hivatkozott, a bejelentés törlését kérte. Az alperes utalt arra is, hogy Ambrus Zsuzsanna korábbi foglalkoztatását a BoX-beosztás is alátámasztotta, a perben tett tanúvallomása és Ónodi Attila tanú nyilatkozatai között fennálló ellentmondásokat pedig a bíróságnak nem sikerült feloldania. Az alperes végül, nem vitatva, hogy Ambrus Zsuzsanna munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatására a jogszabály lehetőséget biztosított, hivatkozott arra, hogy esetében a bírság kiszabására a szabálytalan foglalkoztatás miatt jogszerűen, a Met. 7. § (2) bekezdése betartásával került sor.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és az alperes költségekben való marasztalását kérte. Érvelése szerint a bizonyítékok alperes által kért felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH 2012.179., stb.), figyelemmel arra is, hogy a megállapított tényállás iratellenessége, hiányossága, logikai ellentmondást tartalmazó, okszerűtlen volta nem merül fel.

A felperes a külföldi személyek munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatásának lehetősége körében utalt a perben kifejtett álláspontja fenntartására és arra, hogy a bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget. A bíróság az alperest több ízben felhívta bizonyítási indítványai megtételére, indítvánnyal azonban az alperes a munkaerő-kölcsönzés körülményeit illetően nem élt. Az a tény, hogy a felszámolóhoz hiányosan kerültek az iratok, nem jelenti, hogy a három munkavállalóval nem

kötöttek munkaszerződést, ez abból sem következik, hogy a munkaügyi ellenőr a munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatásról a helyszínen nem kapott tájékoztatást. A bíróság a tanúvallomásokat okszerűen értékelte, tekintetbe véve azt is, hogy az üzletvezető az ellenőrzéskor a munkavállalók foglalkoztatása körülményeire vonatkozóan nem került meghallgatásra. A tanúk vallomásaiban nem voltak ellentmondások, az alperes a saját szervezetén belüli szerv által kiadott állásfoglalásra bizonyítékként alappal nem hivatkozhat. A munkaerő-kölcsönzésre irányuló szerződés semmisségével kapcsolatos álláspontját az alperes nem támasztotta alá, a bíróság e körben is helytálló megállapításokat tett.

A felperes végül, a NAV Ambrus Zsuzsannára vonatkozó tájékoztatása kapcsán utalt arra is, hogy bejelentésére - figyelemmel a tanúvallomásában foglaltakra - vélhetően adminisztrációs hiba következményeként került sor, annak egyébként, hogy korábban dolgozott-e a felperesnél, a per eldöntése szempontjából egyébként sem volt jelentősége. A BoX-beosztás tartalmát a tanúk vitatták, az azon lévő aláírásokat Ambrus Zsuzsanna nem ismerte el magáénak, a beosztáson szereplő adatok (nyomtatott betűvel írt nevek, más személyektől származó aláírások) egyébként is megkérdőjelezi az irat hitelességét.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem - a következők szerint - alapos.

A Pp. 336/A. § (2) bekezdése alkalmazása kapcsán a Legfelsőbb Bíróság/Kúria korábbi határozataiban (pl. KGD 2012.140, Mfv.III.10.067/2012/4.) rámutatott arra, hogy a bizonyítási teher átfordulását nem eredményezi pusztán annak állítása, hogy a közigazgatási szerv a tényállás-megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a Pp. e rendelkezése alkalmazáshoz a felperesnek a tényállás valótlanságát hitelt érdemlő bizonyítékkal kell cáfolnia.

A munkaügyi bíróság eljárása során megsértette a Pp. 336/A. § (2) bekezdését azzal, hogy a rendelkezést - ítélete indokolásából kitűnően - pusztán a felperes tényállást vitató nyilatkozata alapján alkalmazandónak tekintette, ennek folytán az alperest nemleges tény (vagyis, hogy a munkavállalók foglalkoztatására nem munkaerő-kölcsönzés keretében került sor) kötelezte.

A felperes helytállóan hivatkozott felülvizsgálati ellenkérelmében arra, hogy az alperes - kérelme tartalma szerint - a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértését is állítja. A Legfelsőbb Bíróság/Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999. 44., stb.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése

okszerűtlen vagy iratellenes volt. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

A Pp. 206. § (1) bekezdésének a munkaügyi bíróság általi megszegése a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen értékelése okán szintén megállapítható volt.

A peradatok szerint az alperes a 2008. november 27-én tartott munkaügyi ellenőrzés során számos munkavállalót, köztük négy külföldi állampolgárságú személyt (Ambrus Zsuzsanna, Domokos Rozália, Kalanics Mónika, Fülöp Noémi), az üzletvezetőt, a pénzügyi előadót és más munkavállalókat is tanúként hallgatott meg. Ekkor a munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatás ténye fel sem merült, arról egyetlen munkavállaló, az üzletvezető és a pénzügyi előadó sem tett említést.

A meghallgatás során a határozatokkal érintett mindhárom munkavállaló úgy nyilatkozott, hogy a munkavégzésben az üzletvezetővel állapodtak meg, minimálbér ellenében dolgoznak, munkabért még nem kaptak, munkavállalási engedéllyel nem rendelkeznek, írásbeli munkaszerződést nem kötöttek. Ambrus Zsuzsanna elmondta, hogy 2008. november 24-én és az ellenőrzés napján dolgozott az étteremben, Fülöp Noémivel kezdett együtt dolgozni, a munkavállalási engedélye „folyamatban van”, az üzletvezető azt mondta neki, hogy a munkavállalási engedély megszerzése után kötnek munkaszerződést. Domokos Rozália és Kalanics Mónika elmondták, hogy 2008. november 27-től, azaz az ellenőrzés napjától dolgoznak az étteremben, a mai napjuk „próbanap”, ha megfelelnek, akkor kötnek velük munkaszerződést, Kalanics Mónika elmondta azt is, hogy munkáját az üzletvezető irányítja és ellenőrzi.

A tanúmeghallgatásról szóló jegyzőkönyveket, amelyek rögzítik azt is, hogy a munkavállalókat a felügyelő a munkavállalási engedély hiánya miatt a munkavégzéstől eltiltotta, a munkavállalók és a munkáltató képviselőjében az üzletvezető is aláírta. A munkavállalók aláírásai felett „A jegyzőkönyvben foglaltak a valóságnak megfelelnek, azt elolvasás és értelmezés után, mint a valósággal egyezőt helybenhagyólag aláírom” szövegrész, az üzletvezető aláírása felett „a munkáltató (képviselője) a jegyzőkönyvet elolvasta, tartalmával szemben kifogást nem emelt, azt mint valósággal egyezőt helybenhagyólag aláírta” szövegrész szerepel.

Fülöp Noémi román állampolgárságú munkavállaló az ellenőrzéskor tanúként - egyebek mellett - elmondta, hogy 2001. nyarától dolgozik megszakításokkal az étteremben, munkavállalási engedéllyel rendelkezik, bár az nincs nála, a munkavégzésben az egyik ügyvezetővel állapodott meg és Ambrus Zsuzsával kezdett dolgozni. A pénzügyi előadó, aki szintén 2001-től dolgozott a felperesnél, tanúként - egyebek mellett - úgy nyilatkozott, hogy aki 16 óráig dolgozik, nála írja alá a jelenléti ívet, aki később végez, az az üzletvezetőnél, a munkaidő nyilvántartás az étterem fölötti irodában van. Elmondta azt is, hogy a szabálytalanul foglalkoztatott külföldi munkavállalók jelenléti ívet nem vezetnek, ők fix havi bért kapnak a tanú telefonos bemondása alapján. A tanú az ellenőrnek átadta a „2008. BoX Beosztás” címmel ellátott okiratot is, amely okirat november 1. és november 30. között különböző munkavállalók, köztük Ambrus Zsuzsanna munkaidő-beosztását rögzíti, amely okiraton a munkavállalók aláírása is szerepel, és amelyen Ambrus Zsuzsanna november hónapban 16 napra van munkavégzésre beosztva.

A három munkavállaló munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatására a közigazgatási eljárásban 2009. februárjában elsőként a felperes képviseletében eljáró Mecseki Istvánné hivatkozott, aki felmutatta, illetve csatolta a People Rent Kft. és a felperes által aláírt munkaerő-kölcsönzési, valamint a People Rent Kft. és a három munkavállaló munkaerő-kölcsönzés keretében való foglalkoztatásra irányuló munkaszerződéseket. Mecseki Istvánné hivatkozott arra is, hogy munkavállalási engedélyt azért nem tud felmutatni, mert a munkavállalók nem a felperes, hanem a People Rent Kft. munkavállalói.

A perben a bíróság először az üzletvezetőt hallgatta meg tanúként, aki állította, hogy a munkavállalók Mecseki Attila ügyvezetővel való megbeszélés alapján jelentkeztek nála munkavégzésre, az utasítás az volt, hogy nézze meg a munkaszerződésüket és „ez alapján, ha aláírták, akkor dolgozhatnak”. Elmondta, hogy először Ambrus Zsuzsanna „jött” november 24-én, akinek megnézte a munkaszerződését, az aláírás rendben volt. Domokos Rozália és Kalanics Mónika egy férfival együtt november 26-án érkeztek, ők is megmutatták a munkaszerződésüket, a tartalmát nem nézte, a szerződő feleket sem, mert az utasítás alapján csak az aláírás meglétét kellett ellenőriznie, ennek megfelelően november 27-én a másik két munkavállalót is munkába állíthatta. A tanú utóbb elmondta azt is, hogy mindhárom munkavállalót ugyanaz a férfi vitte az étterembe és hogy a munkaszerződéseken lévő aláírásokat kellett ellenőriznie.

A bíróság másodikként Ambrus Zsuzsannát hallgatta meg tanúként, aki elmondta, hogy „közvetítővel” érkezett az étterembe, ahol az üzletvezetővel szerződést írtak alá, másnap állt munkába és két napot dolgozott, amíg a munkaügyi ellenőrzéskor a munkavégzéstől a

két másik munkavállalóval együtt el nem tiltották. Arra a kérdésre, hogy az ellenőrzés során miért mondta, hogy munkaszerződést még nem írt alá, nem tudott válaszolni, utóbb állította, hogy a munkaszerződést hárman (ő, az üzletvezető és a közvetítő) írták alá és arra hivatkozott, hogy az ellenőrzési jegyzőkönyv aláírásakor zavarban volt, meg volt ijedve. A szerződés elé tárása után változatlanul állította, hogy a munkáltató helyén az üzletvezető írta alá a szerződést, a közvetítő, akinek a nevét nem tudja, csak elvitte az étterembe. Állította, hogy 2008. november 24. előtt nem dolgozott a felperesnek, az ellenőrzés napja lehetett a második munkanapja és azt is, hogy a BoX-beosztással korábban még nem „találkozott”, azon nem az ő aláírása szerepel.

Az üzletvezető és Ambrus Zsuzsanna ezt követően a tárgyaláson egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy november 24-én a közvetítővel jelentkezett munkavégzésre, arra vonatkozóan, hogy a szerződés aláírása mikor és ki által történt, egybehangzó nyilatkozatot nem tudtak tenni.

Ambrus Zsuzsanna közigazgatási eljárásban és perben tett tanúvallomása - az ismertetettek szerint - eltérő volt, a tanúk tárgyaláson tett nyilatkozatai nem csak a közigazgatási eljárásban lefolytatott bizonyítás adataival álltak ellentétben, perbeli nyilatkozataik tartalma is csak kis részben vágott egybe. A bíróság részben megkísérelte az ellentmondások feloldását, ez azonban nem vezetett eredményre.

Az üzletvezető a tárgyaláson nem adott magyarázatot arra, mi volt az oka annak, hogy az ellenőrzés során még csak említésre sem került, hogy Ambrus Zsuzsannát három nappal korábban, a másik két munkavállalót pedig aznap, vagyis az ellenőrzés napján írásba foglalt munkaszerződések felmutatása után állította munkába. A bíróság ezen körülményeknek a bizonyítékok mérlegelése során annak ellenére nem tulajdonított jelentőséget, hogy az üzletvezető a három munkavállaló tanúkénti meghallgatásáról szóló ellenőrzési jegyzőkönyvet, amely az írásba foglalt munkaszerződések hiányában való foglalkoztatást és a munkavégzéstől munkavállalási engedély hiánya miatti eltiltást is tartalmazta, miért írta alá megjegyzés nélkül és egyetértőleg. A bíróság helytelenül annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy Domokos Rozália és Kalanics Mónika az ellenőrzési jegyzőkönyvek szerint - a felperes által sem vitatottan - reggel 5 óra 30-kor álltak munkába, amely tény, életszerűtlenség okán kétségesse teszi az üzletvezető azon előadását is, miszerint a közvetítővel érkező munkavállalók munkavégzését az általa hivatkozott procedura lefolytatása után engedélyezte.

Ambrus Zsuzsanna a közigazgatási eljárásban és a perben tett nyilatkozatai eltéréseit zavarával és ijedtségével magyarázta,

ezzel azonban - logikusan és okszerűen - nem volt feloldható az a lényeges ellentmondás, hogy az írásba foglalt munkaszerződés tárgyában hozzá kifejezett kérdést intéző munkaügyi felügyelőnek miért adott nemleges, épp a foglalkoztatása szabálytalanságát alátámasztó választ, amennyiben az ellenőrzés előtt három nappal valóban kötött írásban munkaszerződést az általa a perben egyebekben megjelölni nem tudott személlyel. A tárgyaláson Ambrus Zsuzsanna nem tett nyilatkozatot arra nézve, hogy a közvetítőt hogyan, mikor ismerte meg, milyen cég, munkáltató képviselőjeként, milyen megállapodás alapján vitte őt az étterembe és nem nevezte meg a munkáltatót, amellyel megkötött munkaszerződés alapján kezdett dolgozni ténylegesen az étteremben.

A bíróság a fenti tényeket, körülményeket nem vette figyelembe, Ambrus Zsuzsanna perben tett vallomását, annak aggályossága, életszerűtlensége, hiányosságai, az üzletvezető tanúvallomásával való ellentmondásai és annak ellenére, hogy nyilatkozata minden ponton eltért a közigazgatási eljárásban tett nyilatkozatától, a közigazgatási határozatokban rögzített tényállástól eltérő tényállás megállapításához - azonosan az üzletvezető tárgyaláson tett tanúvallomásával - alkalmasnak tartotta.

A tárgyaláson harmadikként meghallgatott Mecseki Attila ügyvezető állította, hogy munkaerő-kölcsönzés keretében kizárólag a három munkavállalót foglalkoztatták, a munkaszerződésüket ő készítette elő, majd átadta a másik ügyvezetőnek aláírásra. A tanú a tárgyaláson - egyebek mellett - elmondta, hogy a munkaerő-kölcsönzési szerződést - emlékezete szerint, bár nem volt jelen - a kölcsönző cég képviselője 2008. november 24-én „hozta magával” a munkavállalókkal együtt és reggel „ott” került aláírásra a másik ügyvezető által. Az üzletvezetőt arra utasította, hogy a munkavállalók munkába állítása előtt nézze meg, van-e aláírt munkaszerződésük, azt, hogy az üzletvezető adta-e oda neki a munkavállalók munkaerő-kölcsönzésre irányuló szerződését, nem tudta megmondani. A munkaszerződések megtekintése után elmondta, hogy november 24-én csak Ambrus Zsuzsannának volt meg a munkaszerződése és hogy a másik két munkavállalóval is „ugyanígy történt 26-án reggel”, hozták magukkal a munkaszerződést és otthagyták, amit a tanú vitt el a könyvelőhöz.

A tanú vallomása - Ambrus Zsuzsanna és az üzletvezető tanúvallomásával azonosan - számos ponton, így a munkaszerződések átadása-átvétele, aláírása körülményeit illetően hiányos, önmagának és a másik két tanú vallomásának is ellentmond, abból az sem derül ki, miért készített elő munkaszerződést, amennyiben a munkavállalóknak - a felperes perbeli állításának megfelelően - a People Rent Kft. és nem a felperes volt a munkáltatója.

A következő tárgyaláson meghallgatott E. Kovács Sándor ügyvezető

tanúként elmondta, hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében foglalkoztatott három munkavállalóval egyáltalán nem találkozott. Elmondta azt is, hogy a munkaerő-kölcsönzésről szóló szerződést ő írta alá, a másik aláíró az étterembe az egyik munkavállalóval érkezett valamikor a foglalkoztatását megelőzően, ekkor a hölgy munkaszerződése már ott volt az asztalon, a munkaszerződést feltehetően azért hozták, hogy megmutassák az üzletvezetőnek. Ezt követően Mecseki Attila - a másik ügyvezető által elmondottak alapján - az előző tárgyaláson tett nyilatkozatát akként módosította, hogy ő a munkaerő-kölcsönzési „keretszerződést” készítette elő, és nem állította, hogy egyéb munkaszerződést előkészített volna; tette ezt annak ellenére, hogy a megelőző tárgyaláson a munkaszerződések elétárását követően tett olyan nyilatkozatot, hogy a megtekintett „munkaerő szerződés keretében megkötött szerződésekről beszélek”.

Az ellenőrzéskor tett tanúvallomását a tárgyaláson a pénzügyi előadó is módosította: tagadta, hogy a jegyzőkönyvben rögzített előadást tette volna, a jegyzőkönyv aláírását annak részbeni olvashatatlanságával és a munkaügyi ellenőrzés által okozott stresszes helyzettel, idegességével magyarázta.

Az ismertetett bizonyítékokban kimutatható feloldhatatlan ellentmondások, a tárgyaláson tett tanúvallomások életszerűtlensége és azok hiányosságai önmagukban elegendőek voltak a tanúk szavahihetőségének és a felperes perbeli állításai valóságának megkérdőjelezésére. A perben lefolytatott bizonyítás anyagával szemben az ellenőrzéskor lefolytatott bizonyítás anyaga minden tekintetben ellentmondásmentes volt, a közigazgatási határozatokban szereplő tényállás valóságát az okirati bizonyítékok és a három munkavállaló munkába állításának konkrét körülményeire vonatkozóan közvetlen tapasztalással nem rendelkező, zavaros nyilatkozatokat tevő, a per eldöntésében érdekelt két ügyvezető tanúvallomása együttesen sem volt alkalmas megcáfolni.

Az SzCsMr. 4. § (1) bekezdés e) pontja alapján az egyéni engedély iránti kérelmet el kell utasítani, ha a külföldi foglalkoztatására nem a kérelmet benyújtó foglalkoztatónál kerül sor, a 14. § (5) bekezdése pedig engedély nélküli foglalkoztatásnak rendeli tekinteni azt az esetet is, ha a külföldi tevékenységét nem az engedélyben megjelölt foglalkoztatónál végzi, továbbá a foglalkoztató a külföldit nem az engedélyben megjelölt munkahelyen, illetve munkakörben foglalkoztatja.

A munkaügyi bíróság a fenti rendelkezések helytelen értelmezésével állapította meg, hogy az engedélyköteles külföldi munkavállalók munkaerő-kölcsönzés keretében történő foglalkoztatása megengedett. Ezt támasztja alá az is, hogy az SzCsMr. „A mezőgazdasági szezonális munkavállalási engedély” cím alatt, a szezonális

foglalkoztatás esetére kifejezetten és kivételszabályként rendelkezik a munkaerő-kölcsönzés keretében történő foglalkoztatás lehetőségéről [5/A. § (7) bekezdés].

A bíróság tévesen hivatkozott ítéletében a Met. korábban hatályos, a perben nem alkalmazható 3. § (3) bekezdés c) pontjára, ezzel összefüggésben az EBH 2006.1447. számon közzétett eseti döntésre is. A Met. ellenőrzéskor hatályos 3. § (3) bekezdés c) pontja szerint a munkaerő-kölcsönzés esetében a munkaügyi ellenőrzés az (1) bekezdés i) pontjában meghatározott szabályok (a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről és foglalkoztatásáról szóló jogszabályi rendelkezések) vonatkozásában mind a kölcsönbeadóra, mind pedig a kölcsönvevőre kiterjed.

A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a jogerős ítélet - a korábban kifejtettek szerint, a felhívott eljárási és anyagi jogszabályok megsértése miatt - megalapozatlan, a közigazgatási határozatokban megállapított tényállás a helytálló. A rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetéséből okszerűen az a következtetés vonható le, hogy a felperes az őt terhelő kötelezettség ellenére nem bizonyította, hogy a munkavállalókat munka-erőkölcsönzés keretében foglalkoztatta, így a közigazgatási szervek Ambrus Zsuzsanna bejelentésének elmulasztása, illetőleg a másik két munkavállaló engedély nélküli foglalkoztatása miatt jogszerűen alkalmaztak vele szemben szankciót. A Kúria ezért a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (4) bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

Az alperes elsőfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

A Kúria az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékéről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés a) és d) pontjai, 42. § (1) bekezdés a) pontja, 50. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2014. július 9.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő